

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA**

**DĖL VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ PERTVARKOS IR VALDYMO
CENTRALIZAVIMO PRIEMONIŲ PLANO**

2020-07-13 Nr. LV-323

Vilnius

Teikia: Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Tikslas: atnaujinti Valstybės valdomų įmonių (VVĮ) pertvarkos ir valdymo centralizavimo priemonių planą.

Esama situacija:

- 2018 m. gruodžio 5 d. Vyriausybės pasitarimo protokoliniu sprendimu buvo pritarta VVĮ pertvarkos ir valdymo centralizavimo priemonių planui ir pavesta Ekonomikos ir inovacijų ministerijai kiekvieną pusmetį Vyriausybės pasitarime pristatyti informaciją apie Plane numatytų priemonių vykdymą;
- vykdamas Planą per 2019 m. II pusmetį ir 2020 m. I pusmetį:
  - UAB „Projektų ekspertizė“ valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos iš Aplinkos ministerijos perduotos valdyti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai;
  - baigtos VI „Energetikos agentūra“ ir VI „Lietuvos naftos produktų agentūra“ likvidavimo procedūros;
  - VI „Infostruktūra“ pertvarkyta į BĮ Kertinis valstybės telekomunikacijų centras;
  - AB „Vilniaus metrologijos centras“ valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos perduotos VI Turto bankui, nes bendrovė įtraukta į Privatizavimo objektų sąrašą;
  - valstybės įmonė „Lietuvos paminklai“ pertvarkyta į biudžetinę įstaigą;
  - valstybės įmonė Mašinų bandymo stotis pertvarkyta į uždarąją akcinę bendrovę.

Esmė:

- iš Plano siūloma išbraukti priemones dėl:
  - AB „Problematika“ valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų privatizavimo, nes Seimas bendrovę įtraukė į strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių sąrašą;
  - AB „Kiaulių veislininkystė“, UAB „Panevėžio veislininkystė“ ir UAB „Šilutės veislininkystė“ valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų privatizavimo;
  - VI Valstybės žemės fondo, VI Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro ir VI Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS-Centras“ reorganizavimo jungimo būdu, nes Seimas atmetė įstatymų projektus.
- siūloma pakeisti (prailginti) šių priemonių įgyvendinimo terminus:
  - naujos viešosios įstaigos įsteigimo jai perduodant VI Statybos produkcijos sertifikavimo centro viešojo administravimo funkcijas terminą siūloma perkelti į 2021 m. gegužės mėnesį (buvo 2019 m. gruodžio mėnuo);
  - VI Statybos produkcijos sertifikavimo centro pertvarkymo į uždarąją akcinę bendrovę terminą siūloma perkelti į 2021 m. gegužės mėnesį (buvo 2019 m. gruodžio mėnuo), o po pertvarkymo veikiančios uždarosios akcinės bendrovės valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų privatizavimo terminą siūloma perkelti į 2021 m. gruodžio mėnesį (buvo 2020 m. birželio mėnuo);

- VĮ Turto banko pertvarkymo į uždarają akcinę bendrovę terminą siūloma perkelti į 2024 m. gruodžio mėnesį (buvo 2022 m. gruodžio mėnuo);
- VĮ „Indėlių ir investicijų draudimas“ pertvarkymo į viešąją įstaigą terminą siūloma perkelti į 2021 m. gruodžio mėnesį (buvo 2020 m. gruodžio mėnuo);
- valstybės įmonių „Oro navigacija“, Lietuvos oro uostų, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos ir Vidaus vandens kelių direkcijos pertvarkymo į akcinę bendrovę terminą siūloma perkelti į 2020 m. gruodžio mėnesį (buvo 2020 m. liepos mėnuo);
- UAB „Lietuvos kinas“ likvidavimo terminą siūloma perkelti į 2021 m. liepos mėnesį (buvo 2020 m. spalio mėnuo);
- UAB „Universiteto vaistinė“ valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų investavimo didinant viešosios įstaigos Vilniaus universiteto savininko kapitalą terminą siūloma perkelti į 2020 m. rugsėjo mėnesį (buvo 2019 m. gruodžio mėnuo);
- VĮ „Mūsų amatai“ pertvarkymo į viešąją įstaigą terminą siūloma perkelti į 2024 m. liepos mėnesį (buvo 2020 m. gruodžio mėnuo);
- VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros ir LEADER centro likvidavimo bei naujos viešosios įstaigos įsteigimo terminą siūloma perkelti į 2020 m. spalio mėnesį (buvo 2019 m. gruodžio mėnuo).

Derinimas: atnaujinto Plano projektas parengtas įvertinus ministerijų pastabas ir pasiūlymus.

Dalykinio vertimo išvada:

- atkreiptinas dėmesys, kad pagal Vyriausybės programos įgyvendinimo planą 2020 metų pabaigoje numatyta turėti 34 VVĮ, bet pagal atnaujintame Plane numatytas priemones ir jų įgyvendinimo terminus šis rodiklis greičiausia nebus pasiektas, nes priemonės ir jų terminai nėra pakankamai ambicingi. Pastebėtina, kad pagal VŠĮ SIPA tinklapyje 2020-07-13 dienai pateiktus duomenis veiklą vykdė 48 VVĮ, 32 dukterinės ir 11 paskesnės eilės bendrovių. Manytina, kad, optimizuojant VVĮ valdymą, valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų valdytojai – ministerijos kartu su VŠĮ SIPA turėtų įvertinti dukterinių ir ypač įsteigtų paskesnės eilės bendrovių veiklos tikslingumą, siekiant užtikrinti, kad nebūtų nukrypstama nuo skaidrumo principo VVĮ veikloje užtikrinimo;
- atsižvelgiant į EBPO rekomendacijas bei Vyriausybės Strateginių projektų portfelio komisijos 2018 m. vasario 13 d. sprendimą iki 2020 metų pabaigos atsisakyti valstybės įmonės teisinės formos, nepateikti pasiūlymai dėl VĮ Registrų centras, VĮ Regitra, VĮ Valstybinių miškų urėdija, VĮ Ignalinos atominės elektrinė, VĮ Valstybės žemės fondas, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras ir VĮ Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS-Centras“ pertvarkymo į kitos teisinės formos juridinius asmenis galimybių, nurodant konkrečias pertvarkymo priemones ir jų įgyvendinimo terminus.

Siūlome klausimą teikti Vyriausybės pasitarimui.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. 8 706 63 789, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt